

Assen, 20 december 2019
Ons kenmerk 201903394-00858749

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (WNB)

Ontheffinghouder : GroenLeven B.V.
Activiteit : Exploiteren van zonnepark
Locatie : Nieuwlande, gemeente Hoogeveen (zie figuur 1)

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte tot en met 1 september 2025.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan GroenLeven B.V. voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 2 en 4 en artikel 3.10 lid 1 sub b van de Wnb waar het gaat om het opzettelijk verstoren van de poelkikker en het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de poelkikker en de grote modderkruiper.

De aanvraag voor artikel 3.5 lid 1 en artikel 3.10 lid 1 sub a van de Wnb wordt afgewezen omdat de ontheffinghouder voldoende maatregelen treft om het doden of verwonden van dieren te voorkomen.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1 De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2 Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- 1.3 De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de Provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4 Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6 De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de Provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl.

2. Specifieke voorschriften

- 2.1 Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan (Bugel Hajema, 14 oktober 2019).
- 2.2 De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare perioden van de poelkikker en de grote modderkruiper. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van beide soorten.
- 2.3 De ontheffinghouder dient voorafgaand aan de overwinteringsperiode van de poelkikker, amfibieënscherm te plaatsen aan de randen van de akkers waar in die winter werkzaamheden zullen plaatsvinden. Het scherm dient op 5 meter afstand van het water geplaatst te worden, tenminste 50 cm hoog zijn en moet minimaal 10 cm in de grond worden ingegraven. Het scherm kan indien nodig worden verwijderd wanneer de poelkikkers zeker in winterrust zijn en moet in ieder geval verwijderd worden voorafgaand aan het voorplantingsseizoen van de poelkikker. Dit dient altijd in afstemming met een ecologisch deskundige op het gebied van poelkikkers plaats te vinden.
- 2.4 Werkzaamheden op percelen grenzend aan de toekomstige natuurvriendelijke oevers worden pas uitgevoerd nadat de natuurvriendelijke oevers zijn gerealiseerd.
- 2.5 Verlichting dient zo beperkt mogelijk te worden gebruikt en altijd naar beneden te worden gericht zodat eventuele verstoring zoveel mogelijk wordt beperkt.

Natuurvriendelijke oever

- 2.6 De natuurvriendelijke oevers worden gerealiseerd na de voortplantingsperiode voor de poelkikker en voor de periode van winterrust. De werkzaamheden vinden plaats conform paragraaf 6.1.1 uit het Activiteitenplan (Bugel Hajema, 14 oktober 2019).

3. Overige voorschriften

- 3.1 Een ecologisch deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend dient ten minste aanwezig te zijn op de volgende momenten:
 - a) Tijdens het realiseren van de natuurvriendelijke oevers, waarbij voorafgaand aan de werkzaamheden de oevers geïnspecteerd dienen te worden op de aanwezigheid van (beschermd) soorten.
 - b) Bij het plaatsen van de amfibieënrasters.
- 3.2 De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.
- 3.3 Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. In dat geval dient de ontheffinghouder, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

4. Zorgplicht

- 4.1 De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
- 4.2 In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied moet hiervoor worden vrijgegeven door de deskundige.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

A. Venekamp,
Teammanager Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Afschrift aan:

- BügelHajema Adviseurs bv, Vaart nz 48-50 9400 AG Assen
- het College van Burgemeester en Wethouders van Hoogeveen (digitaal)

Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 22 oktober 2019 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb van Groenleven B.V. (hierna ontheffinghouder). De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van een zonnepark bij Nieuwlande, gelegen in de gemeente Hoogeveen. De ontheffinghouder heeft een ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 1, 2 en lid 4 en artikel 3.10 lid 1 sub a en b van de Wnb voor de poelkikker en de grote modderkruiper.

Figuur 1: plangebieden (geel omlijnd) onderverdeeld in drie blokken

2. Wettelijk kader

2.1 *Habitatrichtlijn, bijlage II van verdrag van Bern en Bijlage I van verdrag van Bonn*

De poelkikker is een beschermde inheemse soort als bedoeld in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn en is zodoende beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.5 lid 1 van de Wnb is het verboden om in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage 1 bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Op grond van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb is het verboden om dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is het verboden om de voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Naast artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is ontheffing gevraagd voor artikel 3.5 lid 2 van de Wnb. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat sprake is van mogelijk opzettelijke verstoring van de poelkikker. Daarom is ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.5 lid 2 van de Wnb noodzakelijk.

2.2 Overige soorten

De grote modderkuiper is een beschermde inheemse soort als bedoeld in de bijlage, onderdeel A bij de Wnb en is zodoende beschermd op grond van artikel 3.10 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.10, lid 1 sub a, van de Wnb is het verboden om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen
- Op grond van artikel 3.10, lid 1 sub b, van de Wnb is het verboden om de vaste voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

2.3 Voldoende maatregelen ter voorkoming van het doden van dieren

Uit de aanvraag blijkt dat ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in respectievelijk artikel 3.5 lid 1 en artikel 3.10 lid 1 sub a van de Wnb, voor wat betreft het doden van de poelkikker en de grote modderkruiper. Ontheffing voor het doden is in dit geval niet nodig. Er worden door de ontheffinghouder voldoende maatregelen genomen om doden en verwonden te voorkomen. Deze zijn in de ontheffing opgenomen onder 'Zorgplicht'. Incidentele slachtoffers vallen niet onder de reikwijdte van artikel 3.5 lid 1 en artikel 3.10 lid 1 a van de Wnb.

2.4 Beoordelingsgronden ontheffing verlening

Op grond van artikel 1.10 lid 3 van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.8 lid 5 en 3.10 lid 2 van de Wnb.

3. Overwegingen

De ontheffinghouder is voornemens een zonnepark te realiseren en te exploiteren langs de snelweg A37 bij Nieuwlande. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan de snelweg A37, aan de overige zijde deels aan bos, deels aan agrarische percelen. Het zonnepark wordt verdeeld over drie velden, zal een oppervlak van 18 ha omvatten met een capaciteit van ongeveer 20 MWp. De maximale hoogte van de zonnepanelen is 1,80 meter en de panelen worden verankerd middels palen tot 2 meter diep. Er worden langs twee watergangen natuurvriendelijke oevers aangelegd. De stroken bos en watergangen tussen de zonnevelden in worden behouden en onder de zonnepanelen wordt gras met inheemse kruiden ingezaaid.

Uitgevoerd onderzoek

Naar aanleiding van bovengenoemd voornemen heeft ecologisch adviesbureau Bugel Hajema op 29 augustus 2018 en 29 maart 2019 een inventarisatie naar beschermde soorten uitgevoerd. In 2019 heeft vervolgens nog nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de poelkikker (kennisdocument Poelkikker, BIJ12, 2017).

Uit het onderzoek is gebleken dat de poelkickers verspreid door het gehele plangebied voorkomen in de watergangen en op de oevers grenzend aan de geplande zonnevelden. In totaal zijn naar schatting 37 poelkickers waargenomen.

Tijdens de inventarisatie is vastgesteld dat het plangebied geschikt is als leefgebied voor de grote modderkruiper. Het is bekend dat de soort in de nabije omgeving voorkomt in sloten die bovendien verbonden zijn met de watergangen in het plangebied. Het is daarmee zeer aannemelijk dat de grote modderkruiper ook in het plangebied voorkomt.

3.1 *Alternatievenafweging*

Om de transitie van energie uit fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energie mogelijk te maken zullen hernieuwbare energiebronnen een steeds belangrijkere rol gaan spelen. Naast windenergie is ook zonne-energie nodig om een stabiele beschikbaarheid van hernieuwbare energie te realiseren. De locatie van het zonnepark bestaat uit intensief beheerde akkerpercelen waardoor de natuurwaarden daar relatief laag zijn. Het plangebied grenst aan de A37 waardoor deze niet geschikt is voor verstoringgevoelige soorten.

Door het niet uitvoeren van het voornemen kunnen tijdelijke negatieve effecten op de aangetroffen beschermde soorten worden voorkomen. Het opwekken van zonne-energie heeft echter in de toekomst een positief effect op beschermde planten en dieren door het verminderen van de gevolgen van klimaatverandering.

Daarnaast levert het voornemen een bijdrage aan het behalen van de nationale doelstellingen voor hernieuwbare energie. Het niet uitvoeren van het voornemen is daarmee niet wenselijk.

Door te werken buiten de kwetsbare periode van de aanwezige beschermde soorten worden negatieve effecten zoveel mogelijk beperkt.

3.2 *Belangenafweging*

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang *Volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten*, genoemd in artikel 3.8, lid 5 sub b onder 3, van de Wnb. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het belang van *de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats* genoemd in artikel 3.8, lid 5 sub b onder 1 van de Wnb.

Het gebruik van fossiele brandstoffen leidt tot uitstoot van onder meer fijnstof, stikstofoxiden en uitstoot van broeikasgassen. Luchtverontreiniging levert directe gevaren op voor de volksgezondheid. Daarnaast leidt uitstoot van broeikasgassen tot klimaatverandering waardoor ook indirect gevaren voor de volksgezondheid en openbare veiligheid optreden zoals toename van overstromingsrisico, optreden van weersextremen, vestiging en toename van ziekteverwekkers.

Ook voor planten en dieren kan klimaatverandering negatieve effecten hebben. Door opwarming van de aarde en het frequenter optreden van weersextremen veranderen de temperatuur en waterbeschikbaarheid in het leefgebied van plant en dier. Hierdoor kunnen leefgebieden ongeschikt worden en voedselketens dermate veranderen of verstoord worden dat de biodiversiteit afneemt.

Tot slot levert het project een bijdrage aan de doelstellingen voor hernieuwbare energiebronnen.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De genoemde belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

3.3 Staat van instandhouding

Poelkikker

De poelkikker komt vooral in de zuidoostelijke helft van Nederland voor en verspreid door Drenthe. Hoewel in 2013 de landelijke staat van instandhouding werd beoordeeld als matig ongunstig wordt er aangenomen dat de stand van de poelkikker in Nederland stabiel is (Kennisdocument Poelkikker BIJ12, 2017). De watergangen in het plangebied maken deel uit van een stelsel van sloten waar de poelkikker kan voorkomen en waarlangs de soort gemakkelijk kan verspreiden. Door het plaatsen van de amfibieënschermen en het realiseren van natuurvriendelijke oevers wordt voorkomen dat poelkikkers worden verstoord of gedood tijdens de werkzaamheden en wordt daarnaast het leefgebied van de poelkikker geoptimaliseerd. Negatieve effecten op de staat van instandhouding van de poelkikker worden daarom niet verwacht.

Grote modderkruiper

De grote modderkruiper wordt verspreid door Nederland waargenomen. In Drenthe is de soort vrij zeldzaam. Er zijn sterke aanwijzingen dat de soort na 1950 achteruitgegaan is. Dit heeft te maken met het verdwijnen van geschikt leefgebied voor de grote modderkruiper. Op de Rode Lijst heeft de soort de status 'kwetsbaar' (Staatscourant 2015 nr. 36471).

De maatregelen die worden genomen ter bescherming van de poelkikker bij het realiseren van de natuurvriendelijke oevers zullen ook bescherming bieden voor de grote modderkruiper. Daarnaast zal de toekomstige situatie leefgebied bieden van een hogere kwaliteit. Negatieve effecten op de staat van instandhouding van de grote modderkruiper worden daarom niet verwacht.

3.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Over het algemeen wordt voor het broedseizoen van vogels een periode aangehouden van 15 maart t/m 15 juli. Echter, dit kan in de praktijk per vogelsoort en per individu verschillen. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige soorten ten einde is.

4. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in het besluit.